

Sote-uudistuksen ajankohtainen tilanne

Päivi Nygren
johtava asiantuntija, STM

Tehyn seminaari
10.11.2017

Kunta on
koti
kaikelle.

Innostava elinvoimakunta

Kuvitellen Oy

MIKSI MAAKUNTAUUDISTUS TEHDÄÄN?

STM / 03/2017

Hallinto palvelee ihmisiä ja yrityksiä

Digitalisaation
hyödyt käyttöön

Kustannus-
tehokkuutta

Kasvua

Sujuva
hallinto

Lisää
demokratiaa

Avoimuutta ja
vuorovaikutusta

MAAKUNTAUUDISTUS SUJUVOITTA JULKISTA HALLINTOA

STM 28/09/2017

Julkinen hallinto tänään

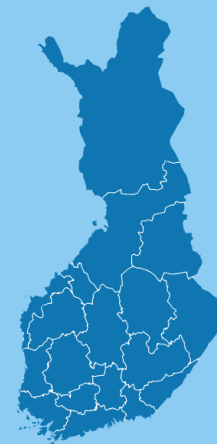
190	Sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiota	22	Pelastuslaitosta
62	Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita	18	Maakuntien liittoa
56	Maaseutu-hallintoa	15	TE-toimistoa
44	Lomitus, kunnallista paikallisyksikköä	15	ELY-keskusta
6	Aluehallintovirastoa		

KUNNAT

VALTIO

Julkinen hallinto 2020

18
MAA-
KUNTAA

LUOVA
Valtion lupa- ja valvontavirasto

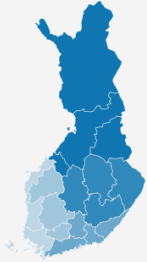
KUNNAT

VALTIO

SOTE-UUDISTUKSEN KULMAKIVET

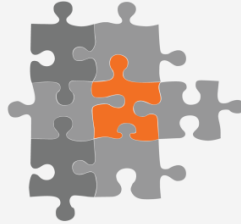
STM 05/05/2017

1 VASTUU MAA- KUNNALLA

Kotimaakuntasi vastaa jatkossa siitä, että saat tarvitsemasi sosiaali- ja terveys palvelut.

2 PALVELUT SOVITETAAN YHTEEN

Palvelut sovitetaan tarpeidesi mukaisiksi kokonaisuuksiksi.

Saat hoitoa ja palvelua oikeaan aikaan.

3 VALINNAN- VAPAAUS LISÄÄNTYY

Saat valita itse, mistä hankit palvelusi.

Vaikutusmahdollisuutesi lisääntyvät. Voit valita julkisesti tai yksityisesti omistetun palvelun.

4 SÄHKÖISIÄ PALVELUJA – TIETO KULKEE

Saat verkosta kattavasti tietoa sekä erilaisia palveluja (esim. etälääkäri).

Tietosi siirtyvät sujuvasti eri palveluntuottajien välillä.

5 KUSTANNUS- TEN KASVUA HILLITÄÄN

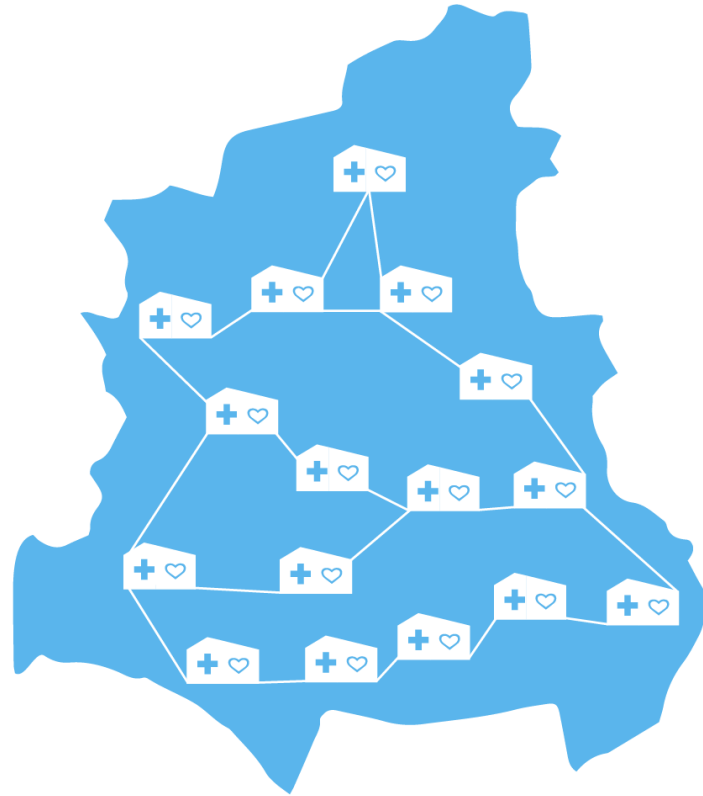
Kun verovarot käytetään tehokkaammin, kustannusten kasvua voidaan hillitä.

Vastuu maakunnalla

Vastuu yhdelle toimijalle

MAAKUNTA:

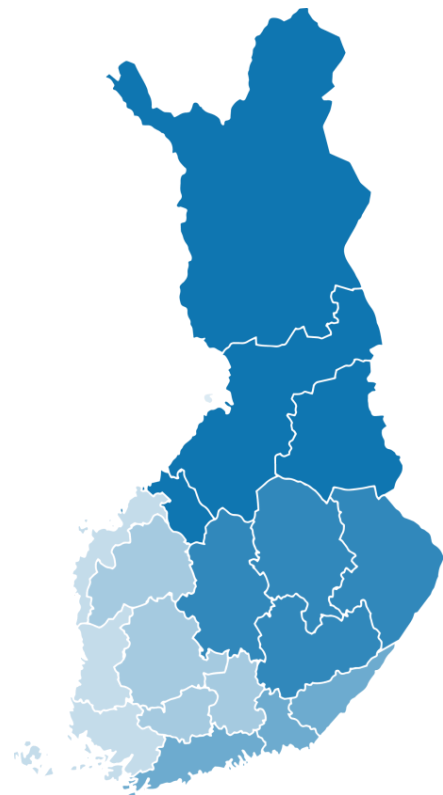
- Järjestää ja rahoittaa sote-palvelut 2020 alusta.
- Vastaa, että palvelut on sovitettu yhteen, toteutetaan lähellä ja väestön tarpeiden mukaan yhdenvertaisesti.

Maakunta vastaa palvelujen saatavuudesta

- Maakunta vastaa julkisesti rahoitetuista sosiaali- ja terveyspalveluista alueellaan.
- Maakunta vastaa siitä, että asukkaat saavat tarvitsemansa palvelut ja että tuottajien palvelut ovat yhteen toimiva kokonaisuus.
- Maakunta vastaa siitä, että valinnanvapaus toteutuu.

Valtakunnallinen lupa- ja valvontaviranomainen

VALTIO

18

MAAKUNTAA

- Järjestämisvastuu
- Rahoitusvastuu
- Päättää palvelutasosta ja yhteistyösopimuksesta

5

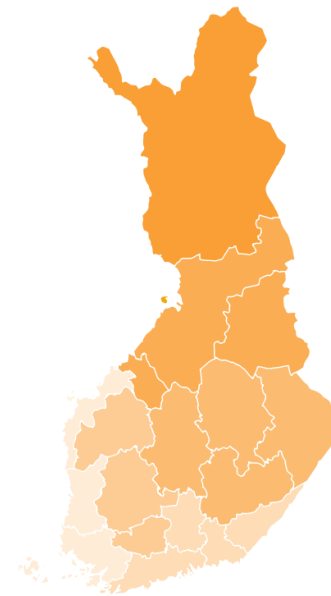
SOTE-YHTEISTYÖ-ALUEET

KUNNAT

Palveluntuottajat:

- Julkiset
- Yksityiset
- Kolmas sektori

Työnjako kunta-maakunta-valtio

Kunnat

Paikallisen osallistumisen, demokratian ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä.

- Osaaminen ja sivistys
- Terveys ja hyvinvointi
- Liikunta ja kulttuuri
- Nuorisotoimi
- Paikallinen elinkeinopolitiikka
- Maankäyttö ja rakentaminen

Maakunnat

- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistämisen asiantuntija
- Pelastustoimi
- Ympäristöterveydenhuolto
- Aluekehittäminen

- Alueiden käytön ja rakentamisen ohjaus
- Työ- ja elinkeinopalvelut
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu ja joukkoliikenteen alueellinen suunnittelu
- Maaseudun kehittäminen ja lomituspalvelut

Valtio

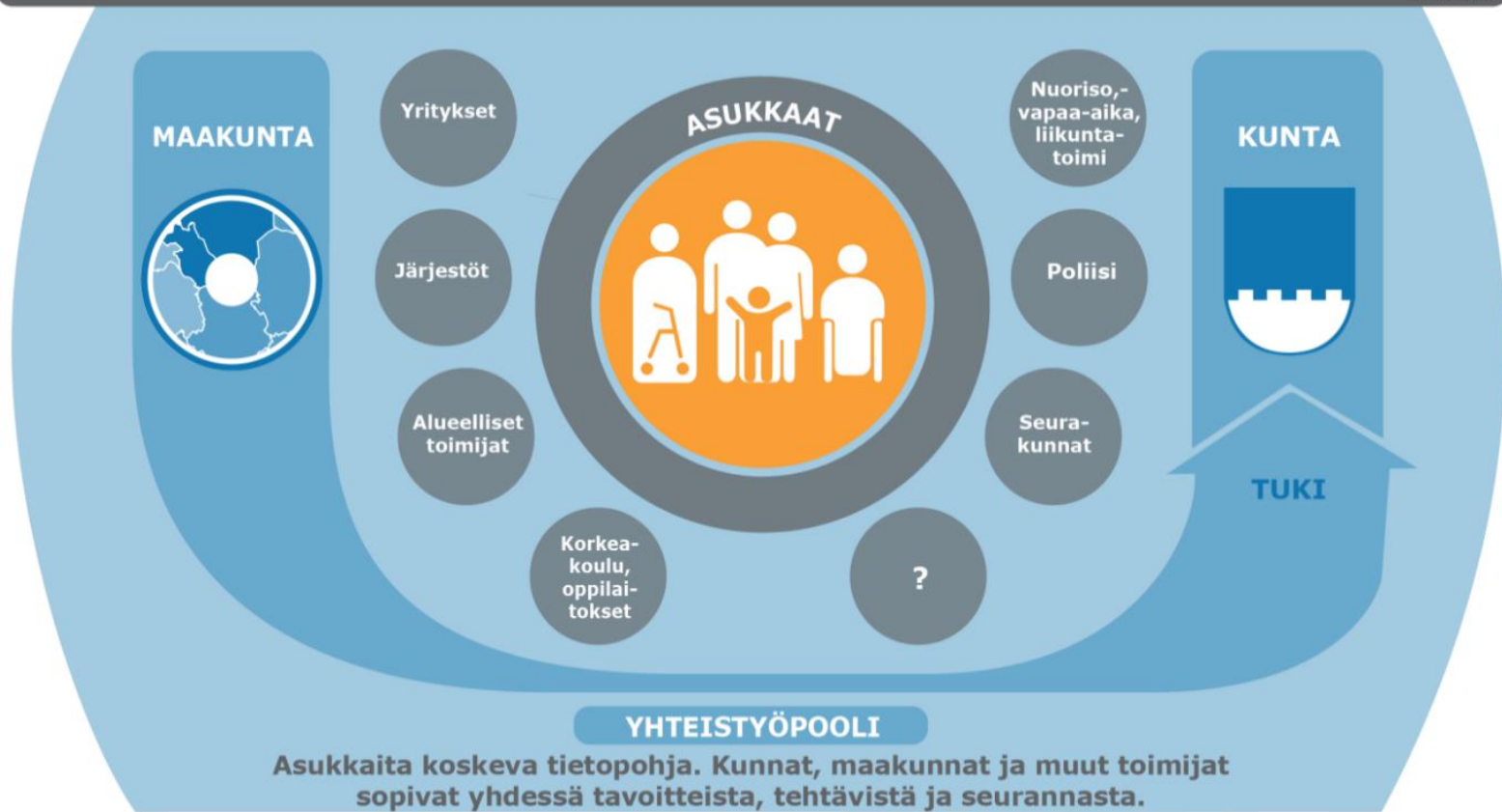

- Oikeusvaltion ylläpito ja kehitys
- Perusoikeuksien turvaaminen ja arviointi

- Turvallisuustehtävät
- Valtakunnalliset ja kv-tehtävät
- Yleinen edunvalvonta

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN ON YHTEINEN TEHTÄVÄ

10/11/2017

KUNNAT EDISTÄVÄT HYVINVOINTIA JA TERVEYTTÄ

STM 31 / 06 / 2017

Mahdollisuus osallistua itseään ja omaa yhteisöään koskevaan päätöksentekoon

Elinkeinotoimi,
yritykset

Kaavoitus

Liikenne,
asuminen,
ympäristö

Kulttuuri

Järjestöt

Varhaiskasvatus
ja koulutus

Liikunta,
vapaa-aika,
nuorisotoimi

Ravitsemus

?

Osallisuus mielekkäässä ja omia yhteisöjä palvelevassa tekemisessä

Julkisen vallan vastuu ja yhteistyö

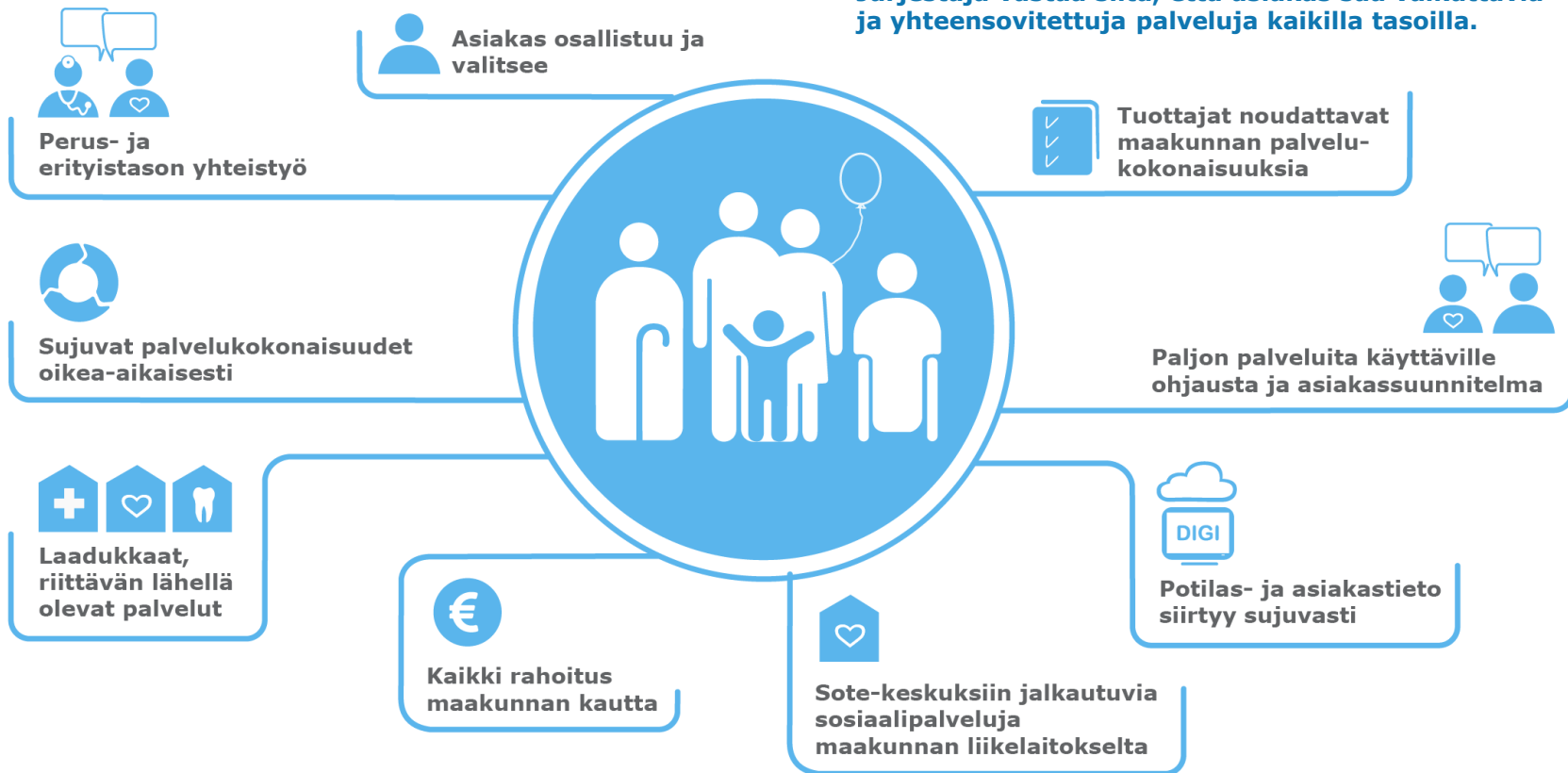
- Julkisella vallalla perustuslaillinen velvoite edistää hyvinvointia ja osallisuutta sekä terveyttä
- Julkisella vallalla selvä velvoite huolehtia perusoikeuksien - mukaan lukien sosiaaliset perusoikeudet - yhdenvertaisesta toteuttamisesta ja edistää yhdenvertaisuutta
- Julkisen vallan järjestämisvastuu ja tuotantovastuu
- Perustuslaki ei edellytä, että julkinen valta yksin tuottaa kaikki sote-palvelut; laaja yhteistyö ja monituottajuus
- Julkisella tuotannolla turvataan perusoikeuksien toteutuminen
- 'Jokaiselle ihmiselle luodaan edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä'

Palvelujen integraatio

PALVELUJEN INTEGRAATIO

STM / 10/2017

Järjestäjä vastaa siitä, että asiakas saa vaikuttavia ja yhteensovitettuja palveluja kaikilla tasoilla.

PALVELUT ASIAKKAAN TARPEIDEN MUKAAN

STM 13/04/2017

NYT

ammattilaislähtöisyydestä

TULEVAISUUDESSA

asiakaslähtöisyyteen

Lähipalvelut monipuolistuvat

Toimipisteissä tarjottavia sosiaali- ja terveyspalveluja täydennetään uudenlaisilla lähipalveluilla:

Enemmän digitaalisia palveluja ja neuvontaa hyvinvoinnin tueksi

Palveluja kotiin:
- neuvolan perhetyöntekijät
- iäkkäiden palvelut
- hätätilanteessa ensihoito

Liikkuvat palvelut esim. hammaslääkäribussi

Sairaaloiden työnjako ajan tasalle

Laajan päivystyksen sairaala (yliopistollinen)

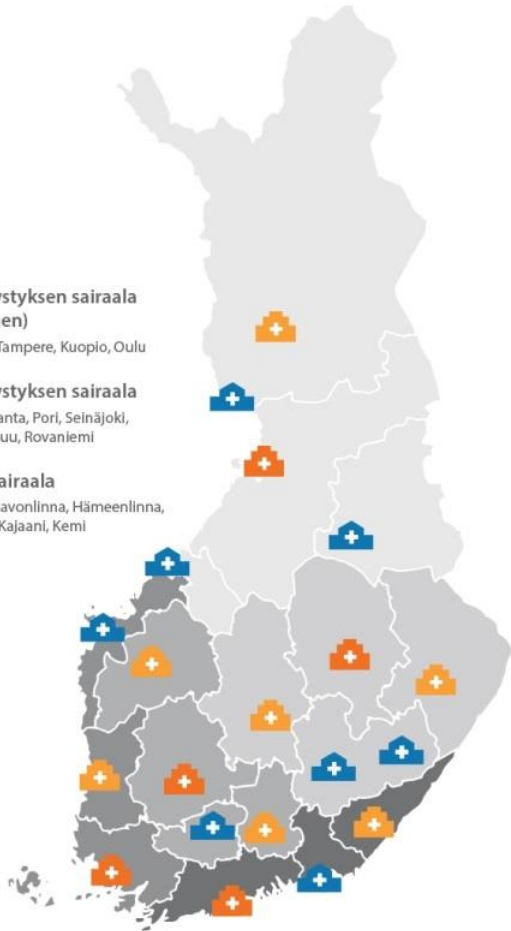
Helsinki, Turku, Tampere, Kuopio, Oulu

Laajan päivystyksen sairaala

Lahti, Lappeenranta, Pori, Seinäjoki, Jyväskylä, Joensuu, Rovaniemi

Päivystävä sairaala

Kotka, Mikkeli, Savonlinna, Hämeenlinna, Vaasa, Kokkola, Kajaani, Kemi

- Tiettyjä erikoisaloja keskitetään tutkitun tiedon perusteella
- Nykyinen sairaalaverkko perustuu 30-40 vuoden takaiseen palvelumitoitukseen
- Hoitokäytännöt ovat kehittyneet ja sairaalassaoloajat lyhentyneet
- Riittävät potilasmäärät takaavat ammatillisen osaamisen ja hoidon laadun

Katse soten
sisältöihin.

Sote-palvelujen sisältöjä ja toimintatapoja uudistetaan kärkihankkeissa

- Uudistuksilla halutaan
  - parantaa iäkkäille, omais- ja perhehoitajille, lapsille ja perheille sekä osatyökykyisille tarkoitettuja palveluja
  - yhdistää palvelut asiakaslähtöisiksi kokonaisuuksiksi ja
  - edistää terveyttä ja hyvinvointia sekä vähentää eriarvoisuutta.
- Maakunnat mukana muutostyössä: **muutosagentit** (LAPE ja I&O) ja alueelliset kokeiluhankkeet
- STEA:n Suomi 100 -rahoituksella joka maakunnassa järjestöjen ja maakunnan yhteistyön koordinaattori

Asiakkaan valinnanvapaus

Asiakkaan valinnanvapaus

Hallituksen esitysluonnoksen ja
valinnanvapauslinjausten
mukaisesti 19.10.2017

HALLITUKSEN
REFORMI

Valmistelu ja muutostuki

 Valmisteluorganisaatio

Valmisteluaineistot

Lakiesitykset ja -luonnokset

Lausuntopyynnöt

**Hallituksen esitysluonnos
3.11.2017**

 Hallituksen esitysluonnos
24.4.2017

Lakiluonnos 31.1.2017

 Hallituksen esitysluonnos
31.8.2016

Valinnanvapauslain lausuntokierros 3.11.– 15.12.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Manner-Suomen kunnilta, kuntayhtymiltä, muilta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajilta sekä eräiltä muilta toimijoilta lausuntoja asiakkaan valinnanvapautta koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta. Myös muut organisaatiot voivat halutessaan antaa lakiluonnoksesta lausuntonsa.

Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä.

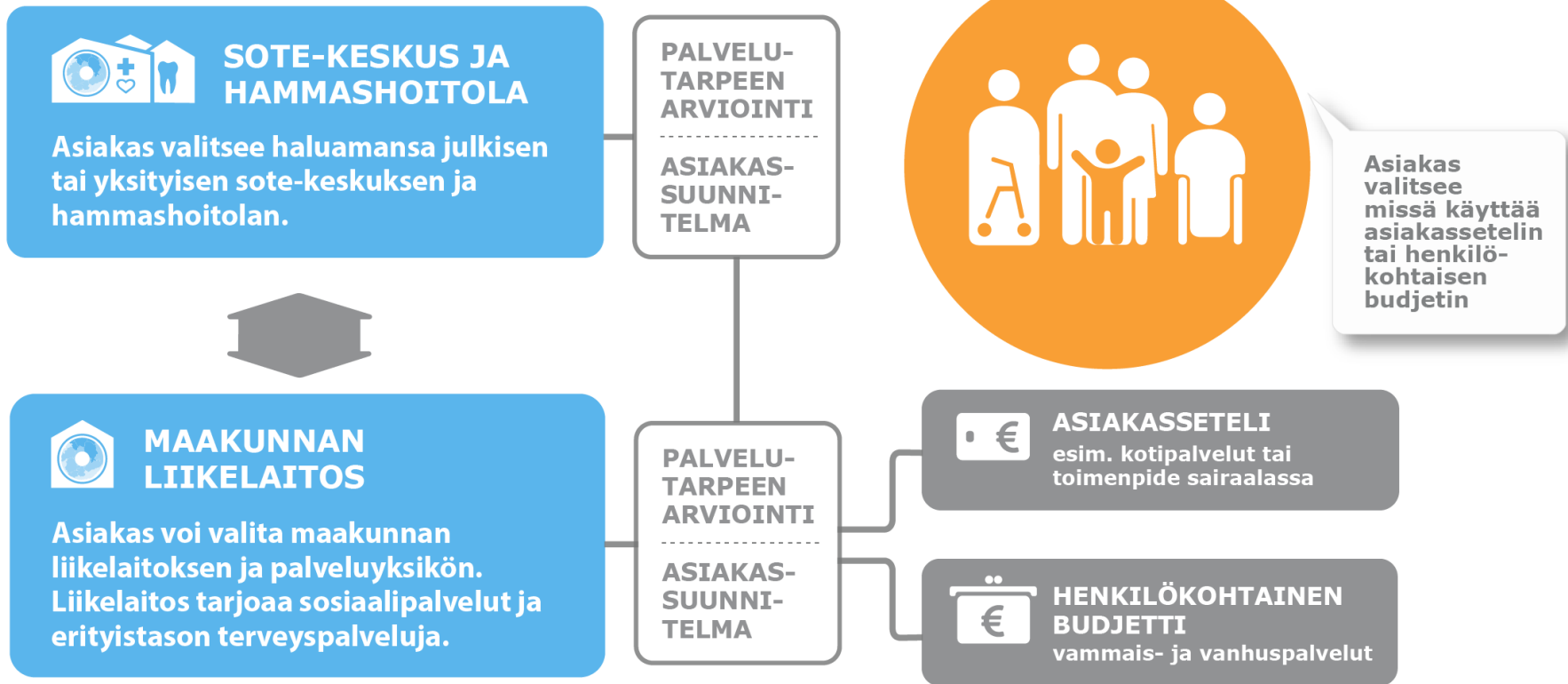
Lausuntopyyntö:

- Lausuntopyyntö-kirje 3.11.2017 [PDF](#)
- Lausuntokysely 3.11.2017 (linkki vastauslomakkeeseen)
- Lausuntokysely 3.11.2017 (lomake doc-muodossa vastausten suunnittelua varten)

Lakiluonnos ja perustelut:

- Hallituksen esitysluonnos laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa, vltisperustelut, 3.11.2017

Muutoksia perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella

Muun muassa:

- Maakunnan ei ole pakko yhtiöittää omia sote-keskuksia ja suunhoidon yksiköitä:
  - Maakunnan liikelaitoksella tulee olla oma sote-keskus ja suunhoidon yksikkö
  - Voivat olla samassa liikelaitoksessa muiden palvelujen kanssa tai niitä varten voi olla erillisiä liikelaitoksia
- Valinnanvapausjärjestelmä tulee voimaan vaiheittain vuodesta 2020 alkaen
- Sote-keskuksen palveluvalikoimaa on muutettu, mm. sosiaalipalveluja saa vain liikelaitoksesta
- Asiakassetelin voi antaa vain maakunnan liikelaitos, asiakassetelisääntelyä tarkennettu

ASIAKKAAN ERILAISET VALINTATILANTEET

STM 23/10/2017

Sote-keskuksen ja hammashoitolan valinta

Asiakas voi valita julkisen tai yksityisen sote-keskuksen ja hammashoitolan sekä näiden toimipisteen kaikkialta Suomesta.

Palvelutarpeen arviointi ja asiakassuunnitelma

Maakunnan liikelaitoksen valinta

Asiakas voi valita maakunnan liikelaitoksen kaikkialta Suomesta ja sen palveluyksikön.

Maakunta vastaa palvelujen järjestämisestä, raha seuraa asiakasta

Maakunnan liikelaitoksen myöntämä asiakasseteli

Asiakas voi valita asiakassetelillä hankittavat palvelut kaikkialta Suomesta yksityisiltä palveluntuottajilta.

- Perustaso esim. kotipalvelu ja kotisairaanhoido
- Erikoistaso esim. polikliiniset kirurgiset toimenpiteet ja hammasproteettiset hoidot

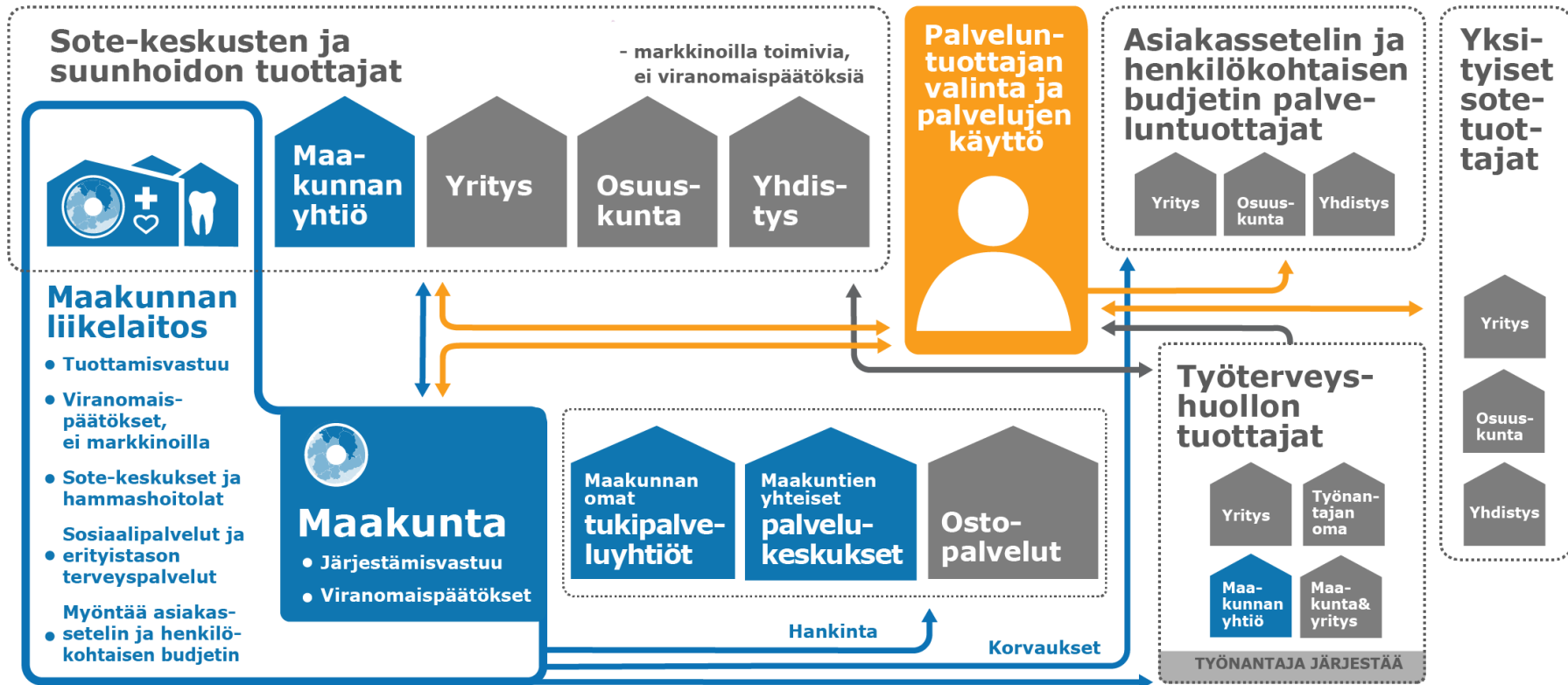
Maakunnan liikelaitoksen myöntämä henkilökohtainen budjetti

Asiakas voi valita henkilökohtaisella budjetilla hankittavat palvelut kaikkialta Suomesta. Palveluntuottajat ovat yksityisiä.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTANNON RAKENNE

STM 24/10/2017

Sote-keskuksen valinta ja palvelut

Valinta

- Sosiaali- ja terveyskeskukset aloittavat toimintansa 1.1.2021.
- Asukas voi valita haluamansa julkisen tai yksityisen sote-keskuksen. Valinnan voi tehdä 1.10.2020 alkaen. Valintaan sitoudutaan puoleksi vuodeksi.
- Jos asukas ei valitse itse sote-keskusta, hänet listataan liikelaitoksen sote-keskuksen asiakkaaksi. Asiakas voi kuitenkin halutessaan vaihtaa sote-keskusta.
- Jos asukas ei ole valinnut sote-keskusta vuoden 2023 alkuun mennessä, hänestä tulee parhaiten saavutettavissa olevan sote-keskuksen asiakas.

Palvelut

- Terveysneuvonta, hoitajan ja lääkärin palvelut, sosiaalihuollon ammattihenkilön ohjaus ja neuvonta.
- 1.1.2022 alkaen ainakin sisätautien, lastentautien, geriatrian ja silmätautien erikoislääkärien palveluja.
- Palvelut ja maksut ovat kaikissa sote-keskuksissa samat.
- Sote-keskus ei myönnä asiakaseteleitä.
- Sote-keskus vastaa aina asiakkaan palvelujen kokonaisuudesta, vaikka se käyttäisi osassa palvelujaan alihankkijoita.

Liikelaitoksen sosiaalipalvelut sote-keskuksessa

- Maakunnan pitää jalkauttaa sosiaalihuollon osaamista sote-keskusten tueksi.
- Asiakkaan palvelutarpeen arviointi yhteistyössä sote-keskuksen kanssa, asiakassuunnitelman laadinta ja päätökset muista kuin sote-keskuksen palveluista, ml. palvelut asiakassetelillä ja henkilökohtaisella budjetilla.
- Palvelutarpeen arvioinnissa ja päätöksenteossa voidaan hyödyntää myös digitaalisia palveluja.

Hammashoitolan valinta

- Hammashoitolat aloittavat toimintansa 1.1.2022.
  - Asiakas voi valita haluamansa julkisen tai yksityisen suunhoidon yksikön.
  - Valinnan voi tehdä 1.10.2021 alkaen.
  - Valintaan sitoudutaan puoleksi vuodeksi.
- Jos asiakas ei ole tehnyt valintaa, hänen tietonsa kerätään maakunnan liikelaitoksen tietoihin, mutta häntä ei listata minkään hammashoitolan asiakkaaksi.
- Jos asiakas ei ole valinnut hammashoitolaan ennen 1.1.2024, hän saa vuoden 2024 alusta suunhoidon palvelut parhaiten saavutettavissa olevasta hammashoitolasta.

Maakunnan liikelaitoksen palvelut

- Maakunnan liikelaitos tuottaa sote-keskusten ja hammashoidon palvelujen lisäksi ne palvelut, joita ei saa sote-keskuksesta tai hammashoitolasta.
  - Mm. kaikki sosiaalipalvelut, erikoissairaanhoido, neuvolat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
- Asiakas voi valita liikelaitoksen koko maasta ja sen palveluyksikön. Palveluyksiköitä voivat olla esimerkiksi sairaalat ja sosiaaliasemat.
- Maakunnan liikelaitos arvioi osaltaan asiakkaan palvelutarpeen ja tekee tarvittaessa asiakassuunnitelman.
- Asiakas voi saada asiakassetelin tai henkilökohtaisen budjetin, jolla hankkii tarvitsemiaan palveluja yksityisiltä palveluntuottajilta.

Mikä on asiakasseteli?

Asiakas voi saada maakunnan liikelaitokselta asiakassetelin palvelun hankkimiseen yksityiseltä tuottajalta. Maakunnan liikelaitos arvioi ensin palvelutarpeen. Jos asiakas ei halua asiakasseteliä, hän saa palvelut liikelaitoksesta tai muulla tavoin ostopalveluna.

- Asiakassetelillä saa laissa määrättyjä ja maakunnan päättämiä palveluja yksityiseltä palveluntuottajalta.
- Asiakas voi valita maakunnan hyväksymän palveluntuottajan mistä tahansa maakunnasta.
- Asiakasmaksu on sama samasta palvelusta ja sen perii maakunta, ei palveluntuottaja.
- Maakunnan liikelaitos vastaa asiakkaan palvelujen kokonaisuudesta, laadusta ja kustannuksista.
- Asiakasseteli otetaan käyttöön laissa määritellyissä palveluissa ja muissa maakunnan päättämissä palveluissa (esim. kotipalvelu, kotihoito, asumispalvelut, sosiaalinen kuntoutus, tietyt kirurgiset toimenpiteet).

Yksilölliset palvelut henkilökohtaisella budjetilla

Henkilökohtaisella budjetilla voi valita palveluntuottajaksi järjestön tai yrityksen ja vaikuttaa palvelun sisältöön.

- Budjettia saa käyttää asiakassuunnitelman mukaisissa palveluissa ja suunnitelmassa määriteltyjen sisältöjen puitteissa. Asiakas voi itse päättää, mistä hankkii palvelut ja minkälainen apu tai tuki auttaa juuri häntä parhaiten.
- Maakunnalla on velvollisuus ottaa henkilökohtainen budjetti käyttöön vanhus- ja vammaispalvelujen asiakkaille, joilla on pitkäaikaista ja laaja-alaista avun tarvetta ja jotka pystyvät joko itse tai tuettuna suunnittelemaan ja hankkimaan omat palvelunsa.
- Maakunta maksaa suoraan palveluntuottajalle henkilökohtaisen budjetin mukaiset korvaukset. Asiakkaan tilille ei siis siirry rahaa.

Voimaantulo vaiheittain

- Sote-järjestämislain ja valinnanvapauslain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020. Vastuu sote-palvelujen järjestämisestä siirtyisi kunnilta maakunnille.
- Henkilökohtainen budjetti tulisi käyttöön 1.1.2020.
- Asiakasseteli olisi otettava käyttöön viimeistään 1.7.2020.
  - Maakunnan olisi otettava asiakasseteli käyttöön tietyissä erikoissairaanhoidon koskevilla palveluilla viimeistään 1.1.2022.
- Sote-keskukset aloittaisivat toimintansa 1.1.2021.
- Suunhoidon yksiköt aloittaisivat toimintansa 1.1.2022.

Digitalisaatio

asiakas

Pystyn
itse

- Sähköiset palvelut parantavat mahdollisuuttani saada sosiaali- ja terveyspalveluita, ehkäistä hyvinvointiongelmia ja lisätä omahoitoani.
- Saan luotettavaa tietoa omien valintojen tueksi.
- Voin tallentaa ja hyödyntää omia tietojani turvallisesti.
- Sähköisen asiointin ja omahoidon palvelut ovat saatavillani.
- Henkilökohtainen hoito- ja palvelusuunnitelma auttaa palveluideni koordinoinnissa.

Käytet-
ävissä
olevat
tiedot

ammattilainen

Kyvykkäille
käyttäjille
toimivat
järjestel-
mät

- Käytössäni on työtä ja sen toimintaprosesseja tukevat tietojärjestelmät.
- Asiakas- ja potilastiedot ovat käytössäni aina, kun niitä tarvitaan.
- Osaamiseni on ajan tasalla ja kehittymistäni tuetaan.

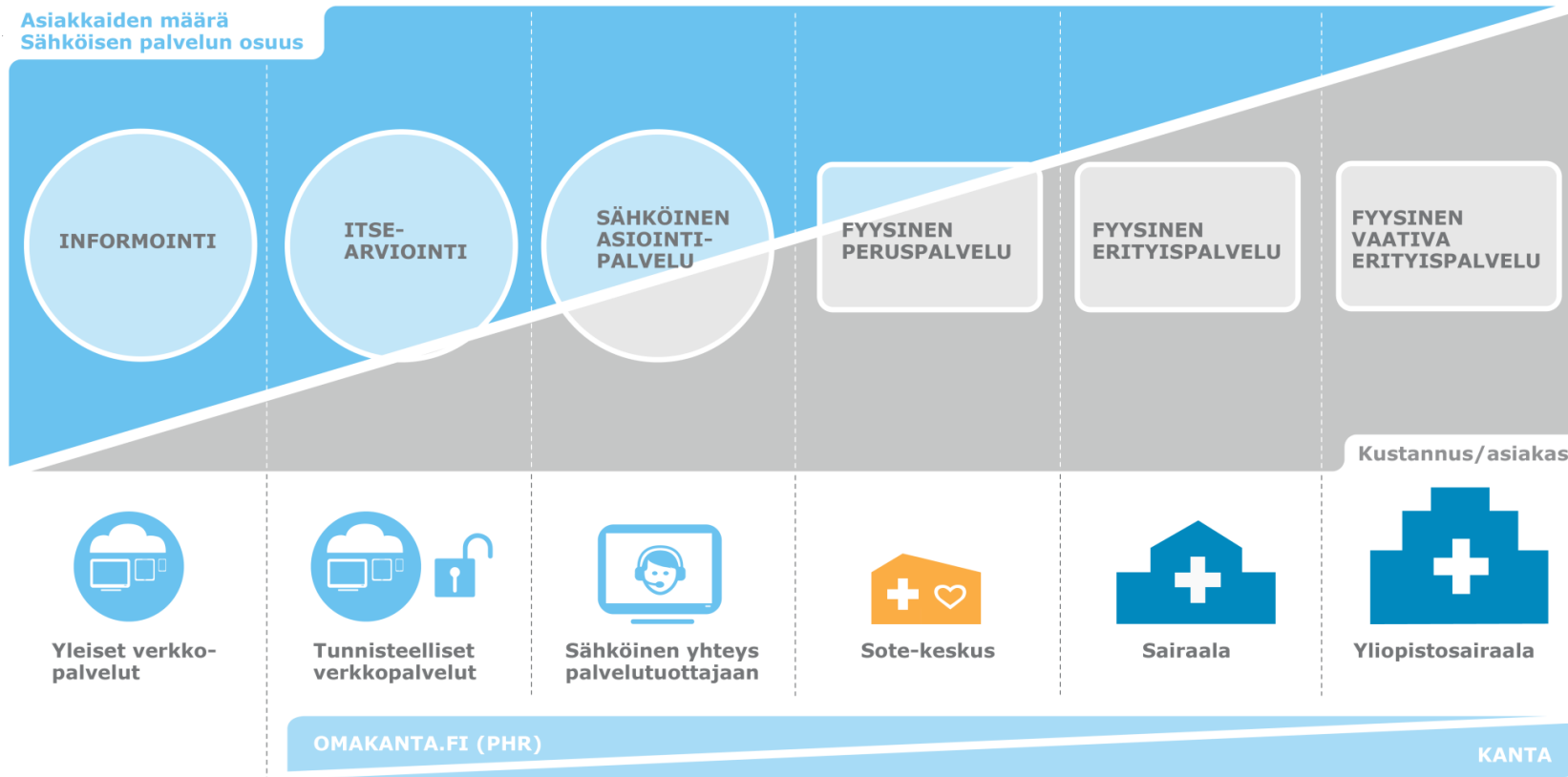
Tiedä
ensin,
johda
sitten

- Tietoaineistot tukevat reaaliaikaisesti palvelutuotannon johtamista ja yhteiskunnallista päätöksentekoa.
- Tietoaineistot tukevat tutkimus-, innovaatio- ja elinkeinotoimintaa.

DIGITALISAATION VAIKUTUS SOTE-PALVELUIHIN

STM 13/04/2017

Asiakkaiden määrä
Sähköisen palvelun osuus

Digitalisaatiolla on keskeinen merkitys toimintatapojen uudistamisessa, kestävyysvajeen korjaamisessa sekä integroiduissa sote-palveluissa.

Missä mennään?

Vimana Oy

Maakuntien ICT-palvelukeskus

Tuottaa tietohallinto-, kehittämis-, integraatio- sekä tietojärjestelmä- ja tietotekniikkapalveluja sekä näihin liittyviä kehittämisspalveluja.

Käynnistämävaiheen rahoitus valtiolta. Sen jälkeen toimii asiakasmaksuilla.

Organisaatio: Hallituksen pj Mirjami Laitinen (pj). Toimitusjohtajan rekrytointi-ilmoitus julkaistu, muiden avainhenkilöiden rekrytointi käynnistetty. Alkuun alle 20 henkilöä. Uudistuksen toteutumisen jälkeen henkilöstön määrä kasvaa maltillisesti.

Perustettu 3.7, omistajaohjaus TEM

SoteDigi Oy

Vastaa uusien digitaalisten sote-palveluiden kansallisesta kehittämisestä ja toteuttamisesta.

Suunniteltuja hankkeita mm. Virtuaalisairaala, Omat Digiajan Hyvinvointipalvelut (ODA) ja UNA kehitystyön eteenpäinvienti

Pääomitus Vake oy:n kautta

Kokonaiskustannukset vuosina 2017–2024 ovat arviolta yht. n. 880 M€

Avainhenkilöiden rekrytointi käynnistyvät lokakuussa 2017

VN-päätös 31.8. perustamisesta, omistajaohjaus VM

Muuta Digistä:

Valtioneuvoston periaatepäätös 28.6.2017 maakuntien tietojärjestelmien ohjaamisesta, hallinnoinnista ja kehittämisestä. Valtioneuvoston yhteinen ohjaus.

Yhteiset sotedigi-ratkaisut

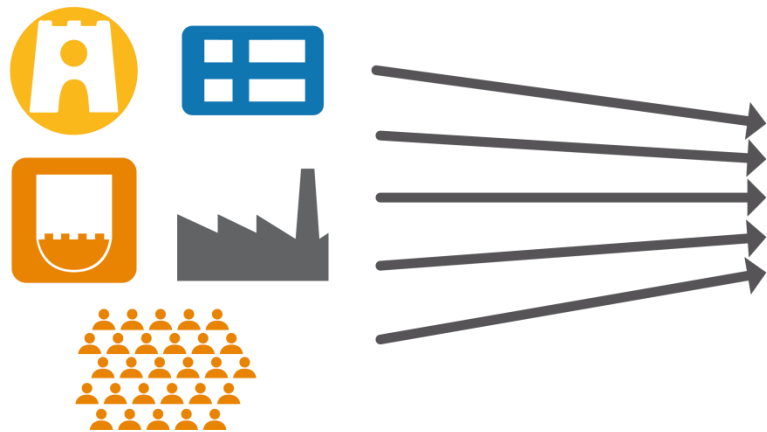
- Kuntien kannattaa harkita omia investointejaan tarkkaan. On valmistauduttava valtakunnallisten ratkaisujen käyttöönottoon.
- SoteDigi-yhtiö kehittää uusia kansallisia sosiaali- ja terveydenhuollon digitaalisia ratkaisuja.
- Digitalisaatiolla tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan muutosta ja palvelujen tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantamista.

Rahoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollon monikanavainen rahoitus yksinkertaisemmaksi

Nykyisin monesta kanavasta

Tulevaisuudessa valtiolta

Rahoitusuudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveydenhuollon erilaiset rahoitustavat mahdollisimman selkeäksi ja kustannustehokkaaksi järjestelmäksi. Myös verojärjestelmää kehitetään.

Miten kustannuskasvua hillitään?

- Valtion rahoituksen taso määräytyy väestömäärän ja palvelutarpeen perusteella
- Parempi tuottavuus ja vaikuttavuus; avainasemassa toimintakäytäntöjen muutokset:

- digitalisaatio
- oikea-aikainen apu
- varhainen tuki perheille
- uudenlaiset sote-keskukset
- ikääntyvien toimintakyvyn ylläpito
- laitoshoidon ja erikoissairaanhoidon vähentäminen
- sairaaloiden uusi työnjako
- paljon tukea tarvitsevien palveluohjaus

Henkilöstö

- muutoksen tekeminen

Henkilöstö
tiivisti
mukaan
muutokseen.

Henkilöstö

Kuntien ja kuntayhtymien henkilöstöä siirtyy merkittävästi maakuntien palvelukseen

- Uudistuksen myötä kuntien ja kuntayhtymien palveluksesta maakuntien palvelukseen siirtyy noin 210 000 työntekijää.
- Siirtyvistä työntekijöistä suurin osa on sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä (n. 199 000).
- Maakuntien palvelukseen siirtyy myös pelastustoimen, maatalouslomituksen, ympäristöterveydenhuollon sekä maakuntien liittojen henkilöstö sekä noin 6000 työntekijää valtion aluehallinnosta.

Siirtyminen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti ns. vanhoina työntekijöinä

Noin **216 000** henkilön työnantaja vaihtuu

- siirtymähetkellä voimassa olevat oikeudet ja velvollisuudet säilyvät

Henkilöstö tekee muutoksen todeksi

- Yhteinen kuva tavoitteista
- Henkilöstö mukana valmistelussa
- Palvelurakenne muuttuu - asiakas keskiössä
- Soten uudet elementit - monituottajuus, laajempi valinnanvapaus
- Henkilöstöjohtaminen, dialogisuus, työn vetovoimaisuus
- Toimintatapojen kehittäminen yhdessä, uudet työtavat, digitalisaatio
- Ratkaisunhakuinen, luova ja kannustava työilmapiiri

Asiakkaan rooli korostuu

- aktiivinen oman hyvinvoinnin ja terveyden edistäjä sekä omahoidon toteuttaja
- kokemusasiantuntija ja kehittäjäkumppani sote-palveluissa
- käyttäjäystävällisyyden ja toimivuuden arviointikumppani sote-palvelujärjestelmän uudistamisessa
- maakunnan asukkaiden kuuleminen sote-järjestämistehtävän ja sote-palvelutuottajan toiminnan suunnittelussa ja kehitettäessä (järlaki)
- palvelut lähipalveluna (ml. liikkuvat/sähköiset palvelut) silloin kun se on mahdollista
- asiakkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen mm. keskustelu- ja kuulemistilaisuudet, kansalais-/asiakasraadit, sähköiset kuulemismenettelyt ja kyselyt, palvelujen käyttäjien edustus eri toimielimissä
- asiakaskokemusten ja ehdotusten hyödyntäminen palvelujen asiakaslähtöisyyden ja käytettävyyden kehityksessä
- asiakas osallisena uusien toimintatapojen jatkuvassa kehittämisessä, työtapojen muutoksessa sekä innovaatioiden käyttöönotossa

Sote-uudistus ja osaamisen uudistuminen

- Asiakaskokemus ja asiakkaan rooli
- Palvelukulttuuri ja ammattihenkilöiden rooli
- Alueellisuus ja palvelustrategia & -lupaus
- Palveluohjaus ja palveluiden kokonaisuus
- Palvelumuotoilu ja digitalisaatio, robotiikka, tekoäly
- Moniammatillisuus ja tehtävän- ja työnjako
- Laadunhallinta ja omavalvonta
- TKI-toiminta ja ekosysteemiajattelu
- Osaamisen, osaajien ja onnistumisen johtaminen
- Toiminnan ja talouden ohjaus
- Tiedolla johtaminen ja tietointegraatio
- Järjestämisaosaaminen

Sote-uudistus ja koulutuksen vaatimuksia

- Uudet osaamistarpeet ja kouluttajaosaaminen
- Kehityksen nopeus ja koulutusajat
- Jatkuva ammatillinen kehitys
- Perus-, jatko ja täydennyskoulutus
- Ydiosaaminen ja yleisosaaminen
- Muutoksen tukeminen
- Muutoksen seuranta ja vaikutusten arviointi
- Osaamistarpeiden ennakointi maakunnan ja yhteistyöalueen laajuisesti
- monialaisen TKI-toiminnan koordinaatio maakunnan & yhteistyöalueen laajuisesti
- [Osaamisella soteen -hanke / OKM](#)

<http://minedu.fi/hanke?tunnus=OKM042:00/2017>

Maakunta:

- vastaa, ohjaa ja koordinoi alueensa sosiaali- ja terveyshuollon kehittämisestä;
- alue ja organisaatorajat ylittävä kehittämissyhteistyö;
- ohjaa palveluntuottajatasolla tapahtuvaa, integroitua kehittämistyötä;
- tukee kuntaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä;
- osallistuu kansalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen;
- toimii yhteistyössä kuntien ja eri organisaatioiden kanssa.

Sosiaalialan
osaamiskeskukset

Yliopistot,
korkeakoulut

Yliopisto-
sairaalat

Tutkimus-
laitokset

Yksityiset
toimijat

Keskittymät ja
osaamiskeskittymät

Viisi yhteistyöaluetta:

- alueellinen yhteensovittaminen kehittämisessä ja yhteistyössä;
- osaamistarpeen arviointi- ja ammatillisen osaamisen kehittäminen yhdessä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Hoitotyön
suositukset

Duodecim,
Käypähoito

THL: seuranta
ja arviointitieto

Valtakunnallinen:
Kehittäminen: ohjausyksikkö ja
sote-neuvottelukunta

Soininvaaran ehdotus:

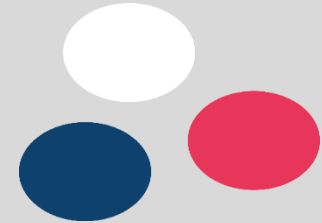
Masote: palvelujärjestelmän toiminnallisen tehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseen tähtäävä tutkimus

Uudistuksen onnistunut lopputulokset rakentuu neljästä palasesta

Hyvin
toteutetut
palvelut

Työhyvin-
vointi

Käytännön
tehokas
työnteko

Onnistunees-
ti toteutettu
muutos

Aikataulu

- muutoksen tekeminen

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUKSEN AIKATAULU

STM 08 / 05 / 2017

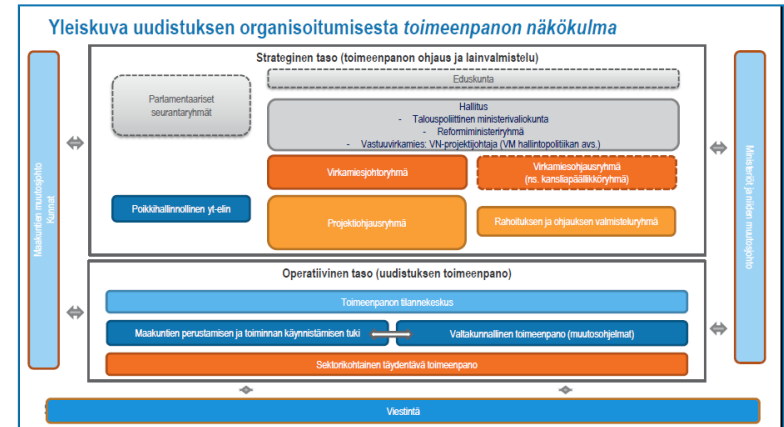
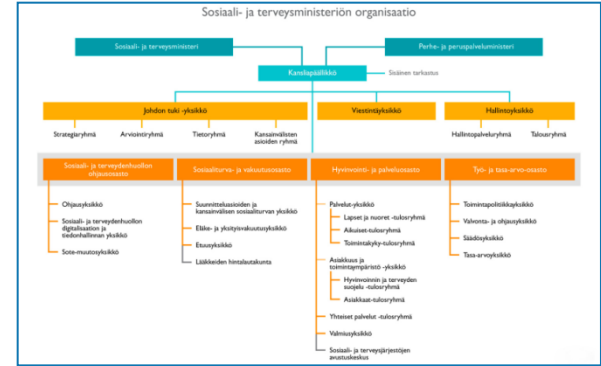
Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto

Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto (OHO) vastaa Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan yleisestä ohjaamisesta, suunnittelusta ja kehittämisestä

- ohjaa sote-palveluvalikoimaa eli julkisesti rahoitettuja sote-palveluja
- kehittää sote-tietohallintoa sekä tietojärjestelmien yhteentoimivuutta
- yhteensovittaa maakuntien taloutta ja toimintaa, valmistele sote-rahoituksen
- vastaa maakuntien sote-palvelujen strategisesta kehittämisestä ja arvioinnista
- valmistele sote valtakunnalliset tavoitteet STM:n muiden osastojen kanssa
- huolehtii valtakunnalliset tavoitteet maakuntien toiminnan ohjaukseen
- ohjaa osaltaan Kelan hoidettavana olevia asioita
- vastaa THL:n tulsohjauksesta

Tilannekeskus

- tiivis yhteistyö uudistusta ohjaavien ministeriöiden kesken (VM, STM, TEM, SM, MMM, YM, Kuntaliitto)
- uudistuksen tiekartta ja järjestäjän käsikirja
- maakuntien talouden ja toiminnan ohjauksen simulointi ja arvioinnin tietopohja
- muutosjohdon akatemia ja verkosto
- digitalisaatio ja kärkihankkeet

Miten onnistumme?

Yhdessä
onnistumme!

Kiitos!

alueuudistus.fi

alueuudistus.fi/uutiskirjeet
Twitter: @STM-Uutiset
#sote #sote2019